

ಶ್ರೀಃ
ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ
ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ
ಶ್ರೀಸೀತಾಲಕ್ಷ್ಮಣಭರತಶತ್ರುಘ್ನಹನುಮತ್ಸಮೇತ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರ ಪರಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ

ಶ್ರೀಮದ್ರಾಮಾಯಣೇ ವಾಲ್ಮೀಕೀಯೇ ಆದಿಕಾವ್ಯೇ ಸುಂದರಕಾಂಡೇ

॥ ಸಪ್ತಚತ್ವಾರಿಂಶಃ ಸರ್ಗಃ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

ಶ್ರೀ ರಂಗರಾಮಾನುಜ ಮಹಾದೇಶಿಕನ್

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

ಶ್ರೀಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ

|| ಸಪ್ತಚತ್ವಾರಿಂಶಃ ಸರ್ಗಃ ||

ರಾವಣೇರಕ್ಷಸ್ಯ ಪರಾಕ್ರಮೋ ವಧಶ್ಚ

ಸೇನಾಪತೀನ್ ಪಂಚ ಸ ತು ಪ್ರಮಾಪಿತಾನ್

ಹನೂಮತಾ ಸಾನುಚರಾನ್ ಸವಾಹನಾನ್ |

ನಿಶಮ್ಯ ರಾಜಾ ಸಮರೋದ್ಧತೋನ್ಮುಖಂ

ಕುಮಾರಮಕ್ಷಂ ಪ್ರಸಮೈಕ್ಷತಾಗ್ರತಃ || 5.47.1 ||

ಸ ತಸ್ಯ ದೃಷ್ಟ್ಯರ್ಪಣಸಂಪ್ರಚೋದಿತಃ

ಪ್ರತಾಪವಾನ್ ಕಾಂಚನಚಿತ್ರಕಾರ್ಮುಕಃ |

ಸಮುತ್ಪಪಾತಾಥ ಸದಸ್ಯುದೀರಿತೋ

ದ್ವಿಜಾತಿಮುಖ್ಯೈರ್ಹವಿಷೇವ ಪಾವಕಃ || 5.47.2 ||

ತತೋ ಮಹಾನ್ ಬಾಲದಿವಾಕರಪ್ರಭಂ

ಪ್ರತಪ್ತಜಾಂಬೂನದಜಾಲಸಂತತಂ |

ರಥಂ ಸಮಾಸ್ಥಾಯ ಯಯೌ ಸ ವೀರ್ಯವಾನ್

ಮಹಾಹರಿಂ ತಂ ಪ್ರತಿ ನೈರ್ಯುತರ್ಷಭಃ || 5.47.3 ||

ತತಸ್ತಪಃಸಂಗ್ರಹಸಂಚಯಾರ್ಜಿತಂ

ಪ್ರತಪ್ತಜಾಂಬೂನದಜಾಲಚಿತ್ರಿತಂ |

ಪತಾಕಿನಂ ರತ್ನವಿಭೂಷಿತಧ್ವಜಂ

ಮನೋಜವಾಷ್ಟಾಶ್ವವರೈಃ ಸುಯೋಜಿತಂ || 5.47.4 ||

ಸುರಾಸುರಾಧೃಷ್ಯಮಸಂಗಚಾರಿಣಂ

ತಡಿತ್ಪ್ರಭಂ ವ್ಯೋಮಚರಂ ಸಮಾಹಿತಂ |

ಸತೂಣಮಷ್ಟಾಸಿನಿಬದ್ಧಬಂಧುರಂ
ಯಥಾಕ್ರಮಾವೇಶಿತಶಕ್ತಿತೋಮರಂ || 5.47.5 ||

ವಿರಾಜಮಾನಂ ಪ್ರತಿಪೂರ್ಣವಸ್ತುನಾ
ಸಹೇಮದಾಮ್ನಾ ಶಶಿಸೂರ್ಯವರ್ಚಸಾ |
ದಿವಾಕರಾಭಂ ರಥಮಾಸ್ಥಿತಸ್ತತಃ
ಸ ನಿರ್ಜಗಾಮಾಮರತುಲ್ಯವಿಕ್ರಮಃ || 5.47.6 ||

ಸ ಪೂರಯನ್ ಖಂ ಚ ಮಹೀಂ ಚ ಸಾಚಲಾಂ
ತುರಂಗಮಾತಂಗಮಹಾರಥಸ್ವನೈಃ |
ಬಲೈಃ ಸಮೇತೈಃ ಸಹ ತೋರಣಸ್ಥಿತಂ
ಸಮರ್ಥಮಾಸೀನಮುಪಾಗಮತ್ ಕಪಿಂ || 5.47.7 ||

ಸ ತಂ ಸಮಾಸಾದ್ಯ ಹರಿಂ ಹರೀಕ್ಷಣೋ
ಯುಗಾಂತಕಾಲಾಗ್ನಿಮಿವ ಪ್ರಜಾಕ್ಷಯೇ |
ಅವಸ್ಥಿತಂ ವಿಸ್ಮಿತಜಾತಸಂಭ್ರಮಂ
ಸಮೈಕ್ಷತಾಕ್ಷೋ ಬಹುಮಾನಚಕ್ಷುಷಾ || 5.47.8 ||

ಸ ತಸ್ಯ ವೇಗಂ ಚ ಕಪೇರ್ಮಹಾತ್ಮನಃ
ಪರಾಕ್ರಮಂ ಚಾರಿಷು ರಾವಣಾತ್ಮಜಃ |
ವಿಚಾರಯನ್ ಸ್ವಂ ಚ ಬಲಂ ಮಹಾಬಲೋ
ಯುಗಕ್ಷಯೇ ಸೂರ್ಯ ಇವಾಭಿವರ್ಧತ || 5.47.9 ||

ಸ ಜಾತಮನ್ಯುಃ ಪ್ರಸಮೀಕ್ಷ್ಯ ವಿಕ್ರಮಂ
ಸ್ಥಿತಃ ಸ್ಥಿರಃ ಸಂಯತಿ ದುರ್ನಿವಾರಣಂ |
ಸಮಾಹಿತಾತ್ಮಾ ಹನುಮಂತಮಾಹವೇ
ಪ್ರಚೋದಯಾಮಾಸ ಶಿತ್ಯೈಃ ಶರೈಸ್ತ್ರಿಭಿಃ || 5.47.10 ||

ತತಃ ಕಪಿಂ ತಂ ಪ್ರಸಮೀಕ್ಷ್ಯ ಗರ್ವಿತಂ
ಜಿತಶ್ರಮಂ ಶತ್ರುಪರಾಜಯೋಚಿತಂ |

ಅವೈಕ್ಷತಾಕ್ಷಃ ಸಮುದೀರ್ಣಮಾನಸಂ
 ಸಬಾಣಪಾಣಿಃ ಪ್ರಗೃಹೀತಕಾರ್ಮುಕಃ || 5.47.11 ||

ಸ ಹೇಮನಿಷ್ಕಾಂಗದಚಾರುಕುಂಡಲಃ
 ಸಮಾಸಸಾದಾಶುಪರಾಕ್ರಮಃ ಕಪಿಂ |
 ತಯೋರ್ಬಭೂವಾಪ್ರತಿಮಃ ಸಮಾಗಮಃ
 ಸುರಾಸುರಾಣಾಮಪಿ ಸಂಭ್ರಮಪ್ರದಃ || 5.47.12 ||

ರರಾಸ ಭೂಮಿರ್ನ ತತಾಪ ಭಾನುಮಾನ್
 ವಪೌ ನ ವಾಯುಃ ಪ್ರಚಚಾಲ ಚಾಚಲಃ |
 ಕಪೇಃ ಕುಮಾರಸ್ಯ ಚ ವೀರ್ಯಸಂಯುಗಂ
 ನನಾದ ಚ ದ್ಯೌರುದಧಿಶ್ಚ ಚುಕ್ಷುಭೇ || 5.47.13 ||

ಸ ತಸ್ಯ ವೀರಃ ಸುಮುಖಾನ್ ಪತತ್ರಿಣಃ
 ಸುವರ್ಣಪುಂಖಾನ್ ಸವಿಷಾಣಿವೋರಗಾನ್ |
 ಸಮಾಧಿಸಂಯೋಗವಿಮೋಕ್ಷತತ್ತ್ವವಿ -
 ಚ್ಛರಾನಥ ತ್ರೀನ್ ಕಪಿಮೂರ್ಧ್ವ್ಯತಾಡಯತ್ || 5.47.14 ||

ಸ ತೈಃ ಶರೈರ್ಮೂರ್ಧ್ನಿ ಸಮಂ ನಿಪಾತಿತೈಃ
 ಕ್ಷರನ್ನಸ್ಮಗ್ಧಿಗ್ಧವಿವೃತ್ತಲೋಚನಃ |
 ನವೋದಿತಾದಿತ್ಯನಿಭಃ ಶರಾಂಶುಮಾನ್
 ವ್ಯರಾಜತಾದಿತ್ಯ ಇವಾಂಶುಮಾಲಿಕಃ || 5.47.15 ||

ತತಃ ಪ್ಲವಂಗಾಧಿಪಮಂತ್ರಿಸತ್ತಮಃ
 ಸಮೀಕ್ಷ್ಯ ತಂ ರಾಜವರಾತ್ಮಜಂ ರಣೇ |
 ಉದಗ್ರಚಿತ್ರಾಯುಧಚಿತ್ರಕಾರ್ಮುಕಂ
 ಜಹರ್ಷ ಚಾಪೂರ್ಯತ ಚಾಹವೋನ್ಮುಖಃ || 5.47.16 ||

ಸ ಮಂದರಾಗ್ರಸ್ಥ ಇವಾಂಶುಮಾಲಿಕೋ
 ವಿವೃದ್ಧಕೋಪೋ ಬಲವೀರ್ಯಸಂವೃತಃ |

ಕುಮಾರಮಕ್ಷಂ ಸಬಲಂ ಸವಾಹನಂ
ದದಾಹ ನೇತ್ರಾಗ್ನಿಮರೀಚಿಭಿಸ್ತದಾ || 5.47.17 ||

ತತಃ ಸ ಬಾಣಾಸನಶಕ್ರಕಾರ್ಮುಕಃ
ಶರಪ್ರವರ್ಷೋ ಯುಧಿ ರಾಕ್ಷಸಾಂಬುದಃ |
ಶರಾನ್ ಮುಮೋಚಾಶು ಹರೀಶ್ವರಾಚಲೇ
ಬಲಾಹಕೋ ವೃಷ್ಟಿಮಿವಾಚಲೋತ್ತಮೇ || 5.47.18 ||

ಕಪಿಸ್ತತಸ್ತಂ ರಣಚಂಡವಿಕ್ರಮಂ
ಪ್ರವೃದ್ಧತೇಜೋಬಲವೀರ್ಯಸಾಯಕಂ |
ಕುಮಾರಮಕ್ಷಂ ಪ್ರಸಮೀಕ್ಷ್ಯ ಸಂಯುಗೇ
ನನಾದ ಹರ್ಷಾದ್ ಘನತುಲ್ಯನಿಃಸ್ವನಃ || 5.47.19 ||

ಸ ಬಾಲಭಾವಾದ್ ಯುಧಿ ವೀರ್ಯದರ್ಪಿತಃ
ಪ್ರವೃದ್ಧಮನ್ಯುಃ ಕ್ಷತಜೋಪಮೇಕ್ಷಣಃ |
ಸಮಾಸಸಾದಾಪ್ರತಿಮಂ ರಣೇ ಕಪಿಂ
ಗಜೋ ಮಹಾಕೂಪಮಿವಾವೃತಂ ತೃಣೈಃ || 5.47.20 ||

ಸ ತೇನ ಬಾಣೈಃ ಪ್ರಸಭಂ ನಿಪಾತಿತ್ಯೈ -
ಶ್ಚಕಾರ ನಾದಂ ಘನನಾದನಿಃಸ್ವನಃ |
ಸಮುತ್ಸಹೇನಾಶು ನಭಃ ಸಮಾರುಜನ್
ಭುಜೋರುವಿಕ್ಷೇಪಣಘೋರದರ್ಶನಃ || 5.47.21 ||

ತಮುತ್ಪತಂತಂ ಸಮಭಿದ್ರವದ್ ಬಲೀ
ಸ ರಾಕ್ಷಸಾನಾಂ ಪ್ರವರಃ ಪ್ರತಾಪವಾನ್ |
ರಥೀ ರಥಶ್ರೇಷ್ಠತರಃ ಕಿರಂಛರೈಃ
ಪಯೋಧರಃ ಶೈಲಮಿವಾಶ್ಮವೃಷ್ಟಿಭಿಃ || 5.47.22 ||

ಸ ತಾಂಛರಾಂಸ್ತಸ್ಯ ಹರಿರ್ವಿಮೋಕ್ಷಯಂ -
 ಶ್ಚಚಾರ ವೀರಃ ಪಥಿ ವಾಯುಸೇವಿತೇ |
 ಶರಾಂತರೇ ಮಾರುತವದ್ ವಿನಿಷ್ಟತನ್
 ಮನೋಜವಃ ಸಂಯತಿ ಭೀಮವಿಕ್ರಮಃ || 5.47.23 ||

ತಮಾತ್ತಬಾಣಾಸನಮಾಹವೋನ್ಮುಖಂ
 ಖಮಾಸ್ತುಣಂತಂ ವಿವಿದ್ಯೈಃ ಶರೋತ್ತಮೈಃ |
 ಅವೈಕ್ಷತಾಕ್ಷಂ ಬಹುಮಾನಚಕ್ಷುಷಾ
 ಜಗಾಮ ಚಿಂತಾಂ ಸ ಚ ಮಾರುತಾತ್ಮಜಃ || 5.47.24 ||

ತತಃ ಶರೈರ್ಭಿನ್ನಭುಜಾಂತರಃ ಕಪಿಃ
 ಕುಮಾರವರ್ಯೇಣ ಮಹಾತ್ಮನಾ ನದನ್ |
 ಮಹಾಭುಜಃ ಕರ್ಮವಿಶೇಷತತ್ತ್ವವಿದ್
 ವಿಚಿಂತಯಾಮಾಸ ರಣೇ ಪರಾಕ್ರಮಂ || 5.47.25 ||

ಅಬಾಲವದ್ ಬಾಲದಿವಾಕರಪ್ರಭಃ
 ಕರೋತ್ಯಯಂ ಕರ್ಮ ಮಹನ್ಮಹಾಬಲಃ |
 ನ ಚಾಸ್ಯ ಸರ್ವಾಹವಕರ್ಮಶಾಲಿನಃ
 ಪ್ರಮಾಪಣೇ ಮೇ ಮತಿರತ್ರ ಜಾಯತೇ || 5.47.26 ||

ಅಯಂ ಮಹಾತ್ಮಾ ಚ ಮಹಾಂಶ್ಚ ವೀರ್ಯತಃ
 ಸಮಾಹಿತಶ್ಚಾತಿಸಹಶ್ಚ ಸಂಯುಗೇ |
 ಅಸಂಶಯಂ ಕರ್ಮಗುಣೋದಯಾದಯಂ
 ಸನಾಗಯಕ್ಷೈರ್ಮುನಿಭಿಶ್ಚ ಪೂಜಿತಃ || 5.47.27 ||

ಪರಾಕ್ರಮೋತ್ಸಾಹವಿವೃದ್ಧಮಾನಸಃ
 ಸಮೀಕ್ಷತೇ ಮಾಂ ಪ್ರಮುಖೋಽಗ್ರತಃ ಸ್ಥಿತಃ |
 ಪರಾಕ್ರಮೋ ಹ್ಯಸ್ಯ ಮನಾಂಸಿ ಕಂಪಯೇತ್
 ಸುರಾಸುರಾಣಾಮಪಿ ಶೀಘ್ರಕಾರಿಣಃ || 5.47.28 ||

ನ ಖಲ್ವಯಂ ನಾಭಿಭವೇದುಪೇಕ್ಷಿತಃ
 ಪರಾಕ್ರಮೋ ಹ್ಯಸ್ಯ ರಣೇ ವಿವರ್ಧತೇ |
 ಪ್ರಮಾಪಣಂ ಹ್ಯಸ್ಯ ಮಮಾದ್ಯ ರೋಚತೇ
 ನ ವರ್ಧಮಾನೋಽಗ್ನಿರುಪೇಕ್ಷಿತುಂ ಕ್ಷಮಃ || 5.47.29 ||

ಇತಿ ಪ್ರವೇಗಂ ತು ಪರಸ್ಯ ತರ್ಕಯನ್
 ಸ್ವಕರ್ಮಯೋಗಂ ಚ ವಿಧಾಯ ವೀರ್ಯವಾನ್ |
 ಚಕಾರ ವೇಗಂ ತು ಮಹಾಬಲಸ್ತದಾ
 ಮತಿಂ ಚ ಚಕ್ರೇಽಸ್ಯ ವಧೇ ಮಹಾಕಪಿಃ || 5.47.30 ||

ಸ ತಸ್ಯ ತಾನಷ್ಟ ವರಾನ್ ಮಹಾಹಯಾನ್
 ಸಮಾಹಿತಾನ್ ಭಾರಸಹಾನ್ ವಿವರ್ತನೇ |
 ಜಘಾನ ವೀರಃ ಪಥಿ ವಾಯುಸೇವಿತೇ
 ತಲಪ್ರಹಾರೈಃ ಪವನಾತ್ಮಜಃ ಕಪಿಃ || 5.47.31 ||

ತತಸ್ತಲೇನಾಭಿಹತೋ ಮಹಾರಥಃ
 ಸ ತಸ್ಯ ಪಿಂಗಾಧಿಪಮಂತ್ರಿನಿರ್ಜಿತಃ |
 ಸ ಭಗ್ನನೀಡಃ ಪರಿವೃತ್ತಕೂಬರಃ
 ಪಪಾತ ಭೂಮೌ ಹತವಾಜಿರಂಬರಾತ್ || 5.47.32 ||

ಸ ತಂ ಪರಿತ್ಯಜ್ಯ ಮಹಾರಥೋ ರಥಂ
 ಸಕಾರ್ಮುಕಃ ಖಡ್ಗಧರಃ ಖಮುತ್ಪತನ್ |
 ತತೋಽಭಿಯೋಗಾದೃಷಿರುಗ್ರವೀರ್ಯವಾನ್
 ವಿಹಾಯ ದೇಹಂ ಮರುತಾಮಿವಾಲಯಂ || 5.47.33 ||

ಕಪಿಸ್ತುತಸ್ತಂ ವಿಚರಂತಮಂಬರೇ
 ಪತತ್ತಿರಾಜಾನಿಲಸಿದ್ಧಸೇವಿತೇ |
 ಸಮೇತ್ಯ ತಂ ಮಾರುತವೇಗವಿಕ್ರಮಃ
 ಕ್ರಮೇಣ ಜಗ್ರಾಹ ಸ ಪಾದಯೋದ್ಮೃಢಂ || 5.47.34 ||

ಸ ತಂ ಸಮಾವಿದ್ಯ ಸಹಸ್ರಶಃ ಕಪಿ -
 ಮಫಹೋರಗಂ ಗೃಹ್ಯ ಇವಾಂಡಜೇಶ್ವರಃ |
 ಮುಮೋಚ ವೇಗಾತ್ ಪಿತೃತುಲ್ಯವಿಕ್ರಮೋ
 ಮಹೀತಲೇ ಸಂಯತಿ ವಾನರೋತ್ತಮಃ || 5.47.35 ||

ಸ ಭಗ್ನಬಾಹೂರುಕಟೀಪಯೋಧರಃ
 ಕ್ಷರನ್ನಸೃಜ್ವಿಮಫಧಿತಾಸ್ಥಿಲೋಚನಃ |
 ಸಂಭಿನ್ನಸಂಧಿಃ ಪ್ರವಿಕೀರ್ಣಬಂಧನೋ
 ಹತಃ ಕ್ಷಿತೌ ವಾಯುಸುತೇನ ರಾಕ್ಷಸಃ || 5.47.36 ||

ಮಹಾಕಪಿಭೂಮಿತಲೇ ನಿಪೀಡ್ಯ ತಂ
 ಚಕಾರ ರಕ್ಷೋಽಧಿಪತೇರ್ಮಹದ್ಭಯಂ |
 ಮಹರ್ಷಿಭಿಶ್ಚಕ್ರಚರೈಃ ಸಮಾಗತೈಃ
 ಸಮೇತ್ಯ ಭೂತೈಶ್ಚ ಸಯಕ್ಷಪನ್ನಗೈಃ |
 ಸುರೈಶ್ಚ ಸೇಂದ್ರೈರ್ಭೃಶಜಾತವಿಸ್ಮಯೈ -
 ಹರ್ತೇ ಕುಮಾರೇ ಸ ಕಪಿನಿರೀಕ್ಷಿತಃ || 5.47.37 ||

ನಿಹತ್ಯ ತಂ ವಜ್ರಿಸುತೋಪಮಂ ರಣೇ
 ಕುಮಾರಮಕ್ಷಂ ಕ್ಷತಜೋಪಮೇಕ್ಷಣಂ |
 ತದೇವ ವೀರೋಽಭಿಜಗಾಮ ತೋರಣಂ
 ಕೃತಕ್ಷಣಃ ಕಾಲ ಇವ ಪ್ರಜಾಕ್ಷಯೇ || 5.47.38 ||

|| ಇತ್ಯಾರ್ಷೇ ಶ್ರೀಮದ್ರಾಮಾಯಣೇ ವಾಲ್ಮೀಕೀಯೇ ಆದಿಕಾವ್ಯೇ ಸುಂದರಕಾಂಡೇ
 ಸಪ್ತಚತ್ವಾರಿಂಶಃ ಸರ್ಗಃ ||